

نقش ابعاد هوش اخلاقی در تبیین نگرش پرستاران به رعایت حقوق بیماران با میانجی‌گری عمل به باورهای دینی اعظم محمودی^{۱*}، لطفعلی خانی^۲

۱- استادیار، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

۲- دانشجوی دکتری، گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

هوش اخلاقی و باورهای دینی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رفتار انسان‌ها است و می‌توانند نقش اساسی در ارتقای رعایت حقوق بیماران داشته باشند. هدف این مطالعه تعیین نقش ابعاد هوش اخلاقی با نگرش پرستاران به رعایت حقوق بیماران با میانجی‌گری عمل به باورهای دینی بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر مدل ساختاری بود. نمونه آماری این تحقیق شامل ۲۱۷ نفر از پرستاران شاغل علوم پزشکی استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۹۴ بودند که به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه هوش اخلاقی Lennik و Kiel و پرسشنامه عمل به باورهای دینی (Nilson) و همکاران و مقیاس حقوق بیماران جوزی‌ارکوزی و اشک‌تراب استفاده شد. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری (Sem) و با استفاده از نرم‌افزار (Amos-22) انجام گرفت. جهت آزمون مسیرهای میانجی‌گری در الگوی پیشنهادی از روش بوت‌استرپ (Bootstrap Resampling) استفاده شد.

همبستگی پیرسون نشان داد که نگرش به رعایت حقوق بیماران با متغیر هوش اخلاقی ($r=0/416$) و عمل به باورهای دینی ($r=0/442$) همبستگی مثبت و معناداری دارد ($P=0/01$). هم‌چنین نتایج معادلات ساختاری نشان داد که الگوی پیشنهادی از برازش نسبتاً خوبی با داده‌ها برخوردار است و یافته‌ها حاکی از معنی‌داری روابط مستقیم ابعاد هوش اخلاقی و غیرمستقیم ابعاد این متغیر (با میانجی‌گری عمل به باورهای دینی) با نگرش پرستاران به رعایت حقوق بیماران بودند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که متغیرهای هوش اخلاقی و عمل به باورهای دینی با نگرش پرستاران نسبت به رعایت حقوق بیماران نقش دارند. بنابراین، به نظر می‌رسد هوش اخلاقی و عمل به باورهای دینی، نگرش پرستاران نسبت به رعایت حقوق بیماران بیش‌تر شود.

واژگان کلیدی: هوش اخلاقی، پرستاران، حقوق بیماران، عمل به باورهای دینی

* Email: mahmoodi53@yahoo.com